

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 498/2015-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. októbra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného Mgr. Romanom Tomanom, PhD., Rudnayovo námestie 1, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 8 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na ochranu súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Urto 1/2015 z 21. apríla 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. júla 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 8 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na ochranu súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 10 ods. 2 listiny, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Urto 1/2015 z 21. apríla 2015 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti vyplýva, že Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 23 Ntc 5/2014 z 9. decembra 2014 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“) uznal rozsudok Krajského súdu v Brne, pobočky Zlín sp. zn. 61 T 7/2013 z 26. novembra 2013 v spojení s rozsudkom Vrchného súdu Olomouc sp. zn. 2 To 19/2014 z 5. júna 2014 (ďalej aj „uznávaný rozsudok“), ktorým bol sťažovateľ právoplatne uznaný vinným zo zločinu vydierania podľa § 175 ods. 1 a 2 písm. a) a c) a ods. 3 písm. a) a c) Trestného zákonníka Českej republiky v štádiu pokusu podľa § 21 ods. 1 Trestného zákonníka Českej republiky, z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 178 ods. 1 a 3 Trestného zákonníka Českej republiky, z prečinu šírenia poplašnej správy podľa § 357 ods. 1 a 2 Trestného zákonníka Českej republiky a z prečinu nedovoleného ozbrojovania podľa § 279 ods. 1 Trestného zákonníka Českej republiky a podľa § 175 ods. 3 v spojení s § 43 ods. 1 Trestného

zákonníka České republiky odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov. Na výkon uznaného trestu odňatia slobody zaradil krajský súd sťažovateľa do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Na základe sťažovateľom podaného odvolania najvyšší súd napadnutým rozsudkom zrušil rozsudok krajského súdu, uznávaný rozsudok podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o uznávaní a výkone rozhodnutí“) uznal a rozhodol, že uložený trest sťažovateľ vykoná na území Slovenskej republiky. Podľa § 18 ods. 1 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí a § 48 ods. 4 Trestného zákona sťažovateľa zaradil na výkon uloženého trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Sťažovateľ namieta, že v konaní pred vydaním napadnutého rozsudku nebol vypočutý, hoci „z povahy veci išlo o nutnú obhajobu“ a v dôsledku toho nebolo ani úplne vyplnené osvedčenie podľa prílohy zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí. Tento nedostatok pritom nebol v konaní riadne odstránený. V dôsledku toho považuje sťažovateľ závery okresného súdu za „zjavne arbitrárne“ a pre neúplnosť uvedeného osvedčenia aj za neudržateľné. Ďalším pochybením najvyššieho súdu má byť „absencia premeny trestu“, ktorú najvyšší súd napriek odvolacej námietke sťažovateľa s poukazom na § 4 ods. 2 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí odmietol. Sťažovateľ namieta, že „toto zákonné ustanovenie vôbec nesúvisí s premenou trestu a popisuje výlučne situácie, kedy nie je potrebné skúmať, či ide... o trestný čin podľa právneho poriadku Slovenskej republiky... Faktom zostáva, že Najvyšší súd trest uložený cudzím rozhodnutím nenahradil trestom, ktorý by sám mohol v takomto konaní uložiť (§ 517 ods. 1 Trestného poriadku), a ani ho do rozsudku neprevzal (§ 517 ods. 2 Trestného poriadku), čo napokon pre nezlučiteľnosť dĺžky jeho trvania s právnym poriadkom Slovenskej republiky ani nemohol, čím pochybil a porušil tak právo sťažovateľa na súdnu ochranu, keďže výrok o premene trestu absentuje“.

Podľa názoru sťažovateľa nebola splnená ani podmienka uznania cudzieho rozhodnutia podľa § 516 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, t. j. že rozhodnutie nebolo vydané v konaní zodpovedajúcom zásadám obsiahnutým v čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom

najvyšší súd „*absolútne svojvoľne uviedol, že porušenie čl. 6 Dohovoru nezistil, a to napriek tomu, že ako vyplýva z rozsudku, toto vôbec ani nezistoval. Rozsudok Najvyššieho súdu je z uvedeného dôvodu arbitrárny, nepreskúmateľný... V prípade podania mimoriadnych opravných prostriedkov proti uznávanému rozhodnutiu, opierajúcich sa priamo o námietky porušenia čl. 6 Dohovoru, objektívne nemožno bez rozhodnutia o nich konštatovať podmienku uznania podľa § 516 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku. V uvedenej situácii, teda pri pochybnosti o tom, že rozhodnutie (ktoré má byť uznané) bolo vydané v konaní, ktoré zodpovedá zásadám obsiahnutým v čl. 6 Dohovoru, je prosté, ničím nepodložené vylúčenie tejto pochybnosti, neprípustným prejavom svojvôle v postupe Najvyššieho súdu.*“. Sťažovateľ pritom namieta, že podaním dovolania ovplyvnil nezmeniteľnosť uznávaného rozsudku, pričom jeho zrušenie dovolacím súdom môže mať vplyv na jeho právoplatnosť.

Sťažovateľ namieta aj konštatovanie najvyššieho súdu, že zhoršenie jeho postavenia v otázke podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je možné súdnym rozhodnutím zmeniť, a tvrdí, že najvyšší súd „*mohol a mal výrokom rozhodnúť o tom, že režim podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody sa bude riadiť právnou úpravou priaznivejšou pre sťažovateľa, keďže sám o uznanie cudzieho rozhodnutia nežiadal a nemožno teda ani dovodzovať jeho vzdanie sa akýchkoľvek výhod plynúcich z výkonu trestu v štáte pôvodu uznávaného rozhodnutia*“. V súvislosti s namietaným porušením práv zaručených čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru sťažovateľ porovnáva zákonnú úpravu práv priznaných odsúdeným v Českej republike a v Slovenskej republike pri výkone trestu odňatia slobody a z ich konkrétnych aspektov (napr. práva na prijatie návštev, práva na telefonovanie, práva na prijatie balíkov, práva na korešpondenciu a pod.) konštatuje zhoršenie svojho postavenia. V dôsledku rozsudku najvyššieho súdu je tak sťažovateľ „*vystavený ponižujúcim podmienkam detencie*“. S poukazom na takéto ponižujúce podmienky a na pocit právnej neistoty sťažovateľ žiada aj o priznanie finančného zadosťučinenia v sume 3 000 €.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal vo veci nasledujúce rozhodnutie:

„1. Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Urto 1/2015 zo dňa 21. 4. 2015 došlo k porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2, 19 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 5 ods. 1 písm. a), čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a čl. 8 ods. 2, čl. 10 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Urto 1/2015 zo dňa 21. 4. 2015 sa zrušuje.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi ako primerané finančné zadostučinenie peňažnú sumu vo výške 3000 EUR...

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť trovy konania k rukám advokáta Mgr. Romana Tomana, PhD...“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc,

návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04). V súvislosti so svojím ústavným postavením ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre tiež zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (podobne II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Vzhľadom na to ústavný súd nie je zásadne oprávnený ani povinný preskúmať a posudzovať skutkové zistenia a právne názory všeobecných súdov, ktoré pri výklade a uplatňovaní iných než ústavných zákonov vytvorili skutkový a právny základ ich rozhodnutí. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 20/03, IV. ÚS 252/04).

Najvyšší súd v napadnutom rozsudku sp. zn. 4 Urto 1/2015 z 21. apríla 2015 konštatoval čiastočnú dôvodnosť odvolania sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 23 Ntc 5/2014 z 9. decembra 2014, pričom v relevantnej časti svojho odôvodnenia uviedol, že pri plnení svojej prieskumnej povinnosti nezistil zákonné dôvody odmietnutia uznania a výkonu uznávaného rozhodnutia vyplývajúce z § 16 ods. 1 a 2 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí. K odvolacím námietkam sťažovateľ uviedol, že *«uznávacie konanie má špecifický, nostrifikačný charakter, v ktorom súd na neverejnom zasadnutí skúma iba objektívne skutočnosti, a to z úradnej povinnosti. Nostrifikácia tu spočíva v posúdení či trestnému rozsudku cudzieho štátu možno priznať účinky na území Slovenskej republiky a v premene cudzieho rozhodnutia na rozhodnutie slovenské, ktoré nahrádza pôvodné rozhodnutie. Uznávajúci súd nesmie cudzie rozhodnutie preskúmať vo veci samej, je viazaný skutkovými zisteniami odsudzujúceho súdu a slovenské orgány nenadobúdajú právo konať o podstate veci...»*

Uznaniu cudzieho rozhodnutia nebráni odsúdeným tvrdené podanie mimoriadnych opravných prostriedkov, pretože zákonnou podmienkou pre postup podľa § 17 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí je právoplatnosť dotknutého rozhodnutia, ktorá podmienka bola v posudzovanom prípade splnená. Najvyšší súd nezistil ani žiadne skutočnosti svedčiace pre záver, že rozhodnutie bolo vydané v konaní, ktoré nezodpovedá zásadám obsiahnutým v článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ako už bolo skôr uvedené, predmetné konanie má zo zákona špecifický charakter a súd o posudzovanej otázke rozhoduje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti odsúdeného a jeho obhajcu, pretože ide o neverejné a písomné konanie, preto sa na tomto konaní odsúdený nezúčastňuje osobne, ani prostredníctvom obhajcu. Keďže nejde o konanie vo veci samej, súd otázku viny či prípadnej neviny neskúma (ani nesmie skúmať), odsúdenému sa neposkytuje ochrana zodpovedajúca postaveniu obvineného v konaní, neposkytuje sa mu ani právo na výsluch či vyjadrenie, ani právo byť zastúpený obhajcom. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva k použiteľnosti článku 6 Európskeho dohovoru o ľudských právach na uznávacie konanie neexistuje. Aj tu však možno analogicky uplatniť judikatúru k článku 6 Európskeho dohovoru o ľudských právach, ktorá sa týka extradičného konania predovšetkým pokiaľ ide o stanovisko Európskeho súdu pre ľudské práva, že článok

6 sa vzťahuje výlučne na meritórne konanie, teda na konanie, v ktorom sa skúma vina alebo nevina jednotlivca z hľadiska spáchania trestného činu. Keďže slovenský súd v rámci uznávacieho konania otázku viny či neviny skúmať ani nesmie, nejde o konanie, ktoré by muselo spĺňať štandard stanovený článkom 6 Európskeho dohovoru o ľudských právach.

Nedôvodná je aj námietka odsúdeného o nezlučiteľnosti uloženej sankcie s právnym poriadkom Slovenskej republiky.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí, ak sa žiada o uznanie a výkon rozhodnutia pre trestný čin, za ktorý možno v štáte pôvodu uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej tri roky a ktorý je v osvedčení o vydaní rozhodnutia označený justičným orgánom štátu pôvodu priradením k jednej alebo k viacerým kategóriám trestných činov uvedených v odseku 3, súd neskúma, či ide o čin trestný podľa právneho poriadku Slovenskej republiky.

V posudzovanom prípade boli tieto zákonné podmienky splnené, pretože sa jedná o žiadosť o uznanie a výkon rozhodnutia pre trestný čin, za ktorý možno v štáte pôvodu uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej tri roky a tento bol v osvedčení o vydaní rozhodnutia označený justičným orgánom štátu pôvodu priradením ku kategórii trestného činu uvedeného v odseku 3 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí pod písm. u/.

Odsúdenému bola uložená trestná sankcia spojená s odňatím slobody, ktorá je zlučiteľná správnym poriadkom Slovenskej republiky (§ 17 ods. 2 zákona), ktorá nezhoršila postavenie odsúdeného a zodpovedá pôvodne uloženej trestnej sankcii, ktorú nebolo potrebné primerane upraviť (§ 17 ods. 3, ods. 4).

Z obsahu spisu vyplýva, že odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky a má obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky. Navyše ak by aj odsúdený nemal obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky, po výkone trestnej sankcie spojenej s odňatím slobody má byť na základe rozhodnutia vydaného v súdnom konaní vyhostený na územie Slovenskej republiky.

Pochybil však prvostupňový súd pri úvahe o zaradení odsúdeného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

Podľa § 17 ods. 2 zákona, ak sa rozhodnutím uložila trestná sankcia spojená s odňatím slobody, ktorá nie je zlučiteľná s právnym poriadkom Slovenskej republiky, súd rozhodnutím podľa odseku 1 nahradí trestnú sankciu takou trestnou sankciou, ktorú by mohol uložiť, ak by v konaní o spáchanom trestnom čine rozhodoval; pritom dbá o to, aby takto uložená trestná sankcia nezhoršila postavenie odsúdeného a v čo najväčšej miere zodpovedala pôvodne uloženej trestnej sankcii.

Výrok o zaradení odsúdeného do výkonu trestu odňatia slobody je súčasťou výroku o trestnej sankcii a preto je pri tomto druhu rozhodovacej činnosti nevyhnutné, pri posudzovaní uvedenej otázky, dôsledne prihliadať na ustanovenie § 17 ods. 2 zákona aj z hľadiska nezhoršenia postavenia odsúdeného.

V súvislosti s jej posúdením si Najvyšší súd Slovenskej republiky zadovážil správy Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Vězeňskej služby České republiky a zistil, že odvolanie odsúdeného je v tomto smere dôvodné.

Aj keď režim výkonu trestu odňatia slobody, do ktorého bol odsúdený zaradený súdmi Českej a Slovenskej republiky, pri ich vzájomnom porovnaní je bez zásadnejších rozdielov (návštevy, prijatie balíkov, užívanie telefónu, nákup potravín a vecí osobnej potreby, korešpondencie), zásadný rozdiel je v zákonných podmienkach upravujúcich možnosť preradenia odsúdeného z maximálneho stupňa stráženia do stredného stupňa stráženia.

Zo zákonnej úpravy Českej republiky je nepochybné, že vo väznici „so zvýšenou ostrahou“ možno preradiť odsúdeného do iného typu väznice po nepretržitom výkone aspoň jednej štvrtiny trestu, najmenej však šiestich mesiacov. V Slovenskej republike môže odsúdený podať návrh o zmenu spôsobu výkonu trestu až po vykonaní polovice trestu, ak bol zaradený do ústavu s maximálnym stupňom stráženia. Zaradením odsúdeného do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia tak došlo k zhoršeniu postavenia odsúdeného, ktoré bolo potrebné napraviť.

Pokiaľ ide o posúdenie otázky podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody najvyšší súd konštatuje, že je síce pravdou, že Slovenská právna úprava je v tomto smere pre odsúdeného prísnejšia (až po výkone troch štvrtín uloženého

nepodmienečného trestu odňatia slobody na rozdiel od dvoch tretín vymedzených Českou právnou úpravou), avšak tento právny stav súdnym rozhodnutím zmeniť nie je možné.».

2.1 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd poznamenáva, že prípadné porušenie práva na súdnu ochranu podľa siedmeho oddielu druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy) a jemu porovnateľného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru je potrebné posudzovať spoločne a niet medzi nimi zásadných odlišností a obdobne niet zásadných odlišností ani medzi obsahom základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a právom na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 dohovoru.

Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru patrí ako právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy majúcej základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02), tak aj právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy predpokladajúci použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. Súčasťou

obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

Podstatou uznania cudzozemského rozhodnutia je jeho akceptovanie zo strany Slovenskej republiky. Jeho účelom nie je nahradzovať cudzozemské rozhodnutia novým rozhodnutím, pretože už cudzozemským rozhodnutím bolo rozhodnuté o vine aj treste odsúdeného. Preto sa nevykonávajú dôkazy ku skutkovým okolnostiam veci, ale len dôkazy dosvedčujúce splnenie či nesplnenie podmienok pre uznanie cudzozemského rozhodnutia. Uvedené reflektuje aj § 15 ods. 5 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí.

S ohľadom na uvedené považuje ústavný súd napadnutý rozsudok (vrátane konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo) za ústavne udržateľný. Najvyšší súd sa totiž zaoberal všetkými relevantnými námietkami vznesenými sťažovateľom v odvolaní proti rozsudku krajského súdu, ktoré boli v konečnom dôsledku prenesené aj do sťažnosti podanej ústavnému súdu. Arbitrárnosť rozsudku najvyššieho súdu predovšetkým nemožno vyvodiť z absencie vyjadrenia odsúdeného k podanému návrhu na uznanie a výkon uznávaného rozsudku, keďže najvyšší súd (tak, ako aj pred ním krajský súd) v zhode so svojou ustálenou judikatúrou, ako aj s obsahom vo veci aplikovaného § 15 ods. 1 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí rozhodoval na neverejnom zasadnutí a po písomnom vyjadrení prokurátora. Vypočutie odsúdeného je podľa § 7 ods. 1 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí obligatórne len v prípade, ak sa vyžaduje súhlas odsúdeného s odovzdaním výkonu rozhodnutia, čo v zmysle § 6 ods. 1 písm. b) a ods. 3 písm. a) zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí nebol sťažovateľov prípad, pričom takéto vypočutie vykonáva súd, ktorý rozhoduje o odovzdaní výkonu rozhodnutia, a nie súd konajúci o výkone rozhodnutia. Vzhľadom na uvedené neobstojí tvrdenie sťažovateľa o neúplnosti osvedčenia podľa čl. 4 rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV zo 17. novembra 2008. Právny záver najvyššieho súdu, že odsúdenému sa neposkytuje právo na výsluch či vyjadrenie, ani právo byť zastúpený obhajcom, keďže nejde o konanie vo veci samej (a teda ani o konanie „o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia“), tak nezasahuje do obsahu sťažovateľom

označených práv a je ústavne akceptovateľný. Uvedená námietka sťažovateľa neobstojí napokon aj z dôvodu, že pred vydaním rozhodnutia krajský súd oznámil sťažovateľovi vedenie konania o uznanie a výkon uznávaného rozsudku, avšak do termínu neverejného zasadnutia krajského súdu sťažovateľ na uvedené oznámenie nereagoval (uvedené vyplýva z odôvodnenia rozsudku krajského súdu).

K ďalšej námietke o tom, že v rozsudku najvyššieho súdu absentuje premena trestu podľa § 517 ods. 1 Trestného poriadku, resp. absentujú dôvody, pre ktoré najvyšší súd označené ustanovenie nepoužil, ústavný súd pripomína, že podľa ustálenej judikatúry k čl. 46 ods. 1 ústavy nemusí dať všeobecný súd odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam. Z obsahu napadnutého rozsudku je pritom zrejmé, že najvyšší súd na danú vec aplikoval § 17 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí, a to bez potreby súčasného použitia § 517 Trestného poriadku. Vo vzťahu k uvedenému považuje ústavný súd za potrebné uviesť, že zákon o uznávaní a výkone rozhodnutí je vo vzťahu k Trestnému poriadku špeciálnou právnou úpravou, ktorá predpokladá len subsidiárne použitie Trestného poriadku, a to pokiaľ ide o otázky, ktoré zákon o uznávaní a výkone rozhodnutí osobitne neupravuje (§ 29 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí). Z § 17 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí vyplýva, že v prípade, ak niet dôvodov na odmietnutie uznania a výkonu rozhodnutia, súd rozhodne o uznaní a výkone rozhodnutia, a len v prípade trestnej sankcie spojenej s odňatím slobody nezlučiteľnej s právnym poriadkom Slovenskej republiky nahradí trestnú sankciu takou trestnou sankciou, ktorú by mohol uložiť, ak by o spáchanom trestnom čine sám rozhodoval. Tento postup je tak analogický postupu podľa § 517 Trestného poriadku o premene trestu, uplatňovaný je však len v prípadoch uznávania rozhodnutí vydaných súdmi štátov Európskej únie. Ústavný súd preto nepovažuje rozsudok najvyššieho súdu aplikujúci vo veci len postup podľa § 17 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí za ústavne neakceptovateľný a svojimi účinkami za zasahujúci do obsahu označeného základného práva na súdnu ochranu.

Na uvedený princíp len subsidiárneho použitia Trestného poriadku možno poukázať, aj pokiaľ ide o námietku, že najvyšší súd nepreskúmal konanie, v ktorom bolo vydané

uznávané rozhodnutie z hľadiska zásad obsiahnutých v čl. 6 ods. 1 písm. d) dohovoru. Sťažovateľ odkazujúc na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Pelegrini proti Taliansku uvádza, že úlohou uznávacieho súdu je preskúmať, či uznávané rozhodnutie spĺňa záruky čl. 6 dohovoru, zároveň však opomína, že v predmetnom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva konštatoval, že tento prieskum sa vyžaduje obzvlášť tam, kde rozhodnutie pochádza od súdu štátu, ktorý dohovor neaplikuje. To ale nie je prípad Českej republiky, ktorá sa záruky vyplývajúce z čl. 6 dohovoru zaviazala dodržiavať tým, že dohovor sa stal súčasťou jej právneho poriadku (platnosť pre Českú a Slovenskú Federatívnu Republiku nadobudol 18. marca 1992). Je zrejmé, že zákon o uznávaní a výkone rozhodnutí (ako aj rámcové rozhodnutie Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008, ktoré bolo uvedeným zákonom prebraté) predpokladá dodržiavanie záruk vyplývajúcich z čl. 6 dohovoru v konaniach, v ktorých mali byť uznávané rozhodnutia vydané, keďže k dohovoru pristúpili nielen štáty Európskej únie, ale prostredníctvom Charty základných práv Európskej únie aj samotná Európska únia. Preto pokiaľ súd uznávajúci rozhodnutie iného členského štátu Európskej únie nezistí niektorý z dôvodov odmietnutia uznania uvedený v čl. 16 ods. 1 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí, § 17 ods. 1 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí mu ukladá takéto rozhodnutie uznať. Ako obiter dictum ústavný súd uvádza, že dôvod odmietnutia uvedený v § 16 ods. 1 písm. j) zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí vychádza zo záruk obsiahnutých v čl. 6 dohovoru. Vzhľadom na uvedené, ako aj s prihliadnutím na nekonkrétnosť sťažovateľovej námietky o nedodržaní záruk vyplývajúcich z čl. 6 ods. 1 dohovoru v odvolaní proti rozsudku krajského súdu hodnotí ústavný súd konštatovanie najvyššieho súdu o nezistení žiadnych skutočností svedčiacich pre záver, že rozhodnutie bolo vydané v konaní nezodpovedajúcom zásadám obsiahnutým v čl. 6 dohovoru ako ústavne udržateľné.

Najvyšší súd sa ústavne konformne vysporiadal aj s požiadavkou nezhoršenia postavenia odsúdeného, ktorá súvisí najmä so spôsobom výkonu uznaného trestu odňatia slobody. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že najvyšší súd pri rozhodovaní zohľadnil vyžiadané správy týkajúce sa spôsobu výkonu trestu a jeho obmedzení v Českej republike a v Slovenskej republike, pričom následným zaradením sťažovateľa do ústavu

na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia zmenil rozsudok krajského súdu v sťažovateľov prospech. Podľa názoru ústavného súdu toto svoje rozhodnutie najvyšší súd dostatočne odôvodnil a jeho závery sú v tomto smere logické a nezasahujú do obsahu označených práv. Existencia odlišných podmienok výkonu trestu odňatia slobody vrátane predpokladov podmiennečného prepustenia je v jednotlivých štátoch prirodzená a skutočnosť, že v niektorých aspektoch sa tieto podmienky môžu subjektívne javiť ako prísnejšie, ešte neznamená, že napadnutým rozsudkom došlo k porušeniu sťažovateľom označených práv ústavne nezlučiteľnou aplikáciou (výkladom) zákona o uznávaní a výkone rozsudkov. Neobstojí tak ani námietka sťažovateľa, podľa ktorej mal najvyšší súd svojím rozhodnutím vysloviť, že režim podmiennečného prepustenia sa mal riadiť pre sťažovateľa priaznivejšou právnou úpravou, pretože ako správne skonštatoval aj najvyšší súd v závere napadnutého rozsudku, vydanie takéhoto rozhodnutia právny poriadok Slovenskej republiky neumožňuje. Žiada sa podotknúť, že podmiennečné prepustenie je skutočnosť, ktorá môže, ale nemusí nastať a pri rozhodovaní podľa § 17 ods. 2 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí v súvislosti s výrokom o zaradení odsúdeného do výkonu trestu odňatia slobody ani nemôže byť zohľadňovaným kritériom, keďže závisí od právnej kvalifikácie trestného činu a správania odsúdeného, nie však od diferenciácie výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa názoru ústavného súdu napadnutý rozsudok a jeho odôvodnenie obstojí z hľadiska procesných záruk spravodlivého procesu zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom možno konštatovať, že v sťažnosti predložené argumenty sú len opakovaním námietok uplatnených sťažovateľom v odvolaní proti rozsudku krajského súdu. Uvedené argumenty však podľa názoru ústavného súdu prezentujú v zásade len nesúhlas sťažovateľa s rozsudkom najvyššieho súdu a právnymi názormi v ňom vyslovenými, nemôžu však viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladajú ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. Prípadný zásah ústavného súdu spočívajúci v nahradení právneho názoru najvyššieho súdu je možné realizovať len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, v zmysle ustálenej judikatúry by mohol

nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný.

Vzhľadom na nedostatok príčinnej súvislosti medzi označenými právami zaručenými čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru a napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu považoval ústavný súd sťažnosť v tejto časti za zjavne neopodstatnenú.

2.2 K namietanému porušeniu základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 8 ods. 2 listiny, práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru, základného práva na ochranu súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 10 ods. 2 listiny a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 8 ods. 2 listiny nemožno nikoho stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon...

Podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru má každý právo na slobodu a bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem zákonného uväznenia po odsúdení príslušným súdom, ak sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom.

Podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 10 ods. 2 listiny má každý právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru má každý právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie. Štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

V súvislosti s namietaným porušením označených práv ústavný súd pripomína svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07, I. ÚS 150/09), ktorej súčasťou je aj právny názor, že všeobecný súd v zásade nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru [ku ktorým patria aj práva vyplývajúce z čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 8 ods. 2 listiny, čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 10 ods. 2 listiny, čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru, čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru], ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy zaručené v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení týchto základných práv by bolo možné uvažovať v zásade len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprosesných princíпов, resp. v spojení s ich porušením.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 ústavy, čl. 8 ods. 2 listiny a čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru najvyšším súdom vychádzal ústavný súd z obsahu uvedeného práva, ktoré zaručuje pozbavenie osobnej slobody len z dôvodov a spôsobom ustanoveným zákonom. V danom prípade je sťažovateľ pozbavený osobnej slobody na základe napadnutým rozsudkom uznaného rozsudku Krajského súdu v Brne, pobočke Zlín sp. zn. 61 T 7/2013 z 26. novembra 2013 v spojení s rozsudkom Vrchného súdu Olomouc sp. zn. 2 To 19/2014 z 5. júna 2014, ktorý je právoplatný (na uvedenom nič nemení ani sťažovateľom podané dovolanie proti uznávanému rozhodnutiu), a preto nemožno dospieť ani k záveru o porušení práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 ústavy, čl. 8 ods. 2 listiny a čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru, obzvlášť keď ústavný súd dospel k záveru o ústavnej udržateľnosti napadnutého rozsudku z hľadiska obsahu práva na súdnu ochranu.

Ústavný súd zároveň nenachádza ani žiadnu vecnú súvislosť medzi sťažovateľom napadnutým rozsudkom a právami zaručenými čl. 8 ods. 1 a 2 dohovoru, čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 10 ods. 2 listiny, keďže napadnutý rozsudok nezasahuje do práva sťažovateľa na súkromný a rodinný život neoprávnene, ale na základe právoplatného rozsudku vydaného v súlade so zákonom o uznaní a výkone rozhodnutí. Pod neoprávneným zasahovaním treba totiž rozumieť také zasahovanie, ktoré nemá základ v zákonnej úprave, nesleduje

ustanovený cieľ, nedbá na podstatu a zmysel obmedzovaného základného práva a slobody alebo nie je nevyhnutným a primeraným opatrením na dosiahnutie ustanoveného cieľa (I. ÚS 13/2000). Napadnutým rozsudkom sa však dosahuje výkon právoplatne uloženej trestnej sankcie spojenej s odňatím osobnej slobody na území Slovenskej republiky, ktorá je zlučiteľná s jej právnym poriadkom a je v záujme verejnej bezpečnosti, ako aj predchádzaniu zločinnosti.

Z uvedených dôvodov považuje ústavný súd aj zvyšnú časť sťažnosti za zjavne neopodstatnenú, na základe čoho bola sťažnosť podľa § 25 zákona o ústavnom súde ako celok odmietnutá. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti stratilo rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v danej veci opodstatnenie, a tak sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. októbra 2015